

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišče, I. nadstropje.

Bekopisi se ne vračajo.

Liet izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogerske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.50
mesečno . . . K 2.10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inzerate) se
plačuje od čveterostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratn natis primeren
popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 57.

Telefonska številka 65.

Je, v petek, 11. marca 1910.

Cekovni račun 48.817.

Leto II.

† Dr. Karol Lueger.

Kratek životopis.

Dr. Karl Lueger je bil rojen dne 24. oktobra 1844 kot sin paznika tehnološkega kabineta na dunajski tehniki. Njegov oče Leopold je bil sin priprostega kmetovalca v Neustadlu ob Donavi, ki se po doslužnih vojaških letih ni vrnil v svojo domačo vas, temveč stopil v službo kot sluga na dunajski tehniki. Kot takšen se je oženil z Julijano, hčerko nekoga mizarja v sedanjem 9. dunajskem mestnem okraju. Imela sta sedem otrok, med katerimi je bil poznejši znameniti dunajski župan in ustanovitelj velike krščansko-socij. stranke tretji. Zanimivo je, kar pripoveduje dr. Karl Lueger sam iz svoje mladosti: Do svojega četrtega leta sem bil nem. Nisem mogel spraviti nobene besedice iz ust. To neprosto-ovoljno zamudo sem s poznejšimi govori nadomestil. Prva beseda, katero sem spregovoril, je bila »Peperl«. Tako se je namreč imenovala moja zvesta, dobra, starejša sestra, ki me je negovala, ko sem bil bolan na škrlatici. Ozdravel sem na hvalo njeni oskrbi — pa zbolela je sama pri tem. Vzela jo je smrt in kot otrok sem vedno kričal »Peperl« kakor hitro sem ugledal njeno prazno mesto . . . O svojem očetu pripoveduje dr. Lueger: Bil je ukaželjen mož, ki je v svojih prostih urah vedno tičal v knjigah. On, priprosti hišni sluga, se je vpisal kot izredni slušatelj pri treh profesorjih in je napravil skušnjo iz treh predmetov z izvanrednim uspehom . . . O materi: Ko sem stopil v politično življenje in postal občinski odbornik, je moja mater silno bolelo, ako se me je napadalo. In to se je pogosto zgodilo; mati je jokala, ko sem se vračal z ranami iz političnih bojev, a mogla se je tudi veseliti uspehov.

Po izvrstno dovršeni ljudski šoli — med njegovimi učitelji je bil tudi Jurij Weisskirchner, oče sedanjega trgovskega ministra — je vstopil v gimnazij na terezijanski akademiji in je začel l. 1862 pravoslovne študije na dunajskem vseučilišču. L. 1866 je postal doktor. L. 1872 je vstopil dr. Lueger, visokoleteč in velenadarjen mlad mož v »landstraški meščanski klub«, ki je pa bil liberalen. Prihodnje leto je otvoril svojo odvetniško pisarno na Dunaju (Bräunerstrasse) in l. 1874 je bil iz 3. okraja izvoljen v občinski svet. Upejal se je v širšo politično javnost s svojimi napadi na nerednosti in upravi pokopališča; lev je začel kazati svoje zobe. Stari liberalci so mu te napade silno zamerili in prepad med Luegerjem in svobodomiselnno večino v dunajskem občinskem svetu je bil ustvarjen. Prepri so se poostriili tako, da je dr. Lueger izstopil iz obč. sveta in bil izvoljen v njega še l. 1879. Od tistega časa naprej pa do svoje smrti je ostal dr. Lueger v tej korporaciji, ki je bila pravzaprav njegov pravi delokrog, v katerem je ustvaril velika dela. Takrat je nastala pod njegovo roko v dunajskem občinskem odboru »gospodarska stranka«; potom nje bi bil lahko postal dr. Lueger podžupan, a je dobro čutil, da še ni prišla njegova doba. Pripravil si je previdno tla in dne

6. marca 1882 je proglasil na nekem shodu v Erdbergu svoj politični program, izdelan in pripravljen od Avstrijskega reformnega društva. Zanimivo je, da je bil tem društvu tudi J. Schönerer. Lueger je sprva oznanjal le boj proti židovstvu in pa velekapitalu; krščansko-socij. stranka spočetka ni bila klerikalna, temveč le antisemitska. Lueger je gromel proti korupciji v dunajskem občinskem odboru po gostilnah in čete njegovih pristašev so vidno rastle. L. 1885 je bil izvoljen v državni zbor in se je hitro uživel v parlamentarne razmere; bil je med prvimi, ki je pribil sramotno kapitulacijo Avstrije pred Ogersko v nagodbi iz l. 1866. Lueger je govoril tako kot opozicionalec; danes govori in glasuje njegova stranka kot vladna seveda popolnoma drugače.

L. 1890 je bil izvoljen v nižje avstrijski deželni zbor. V dunajskem obč. odboru so med tem razmere dozorevale za njega zaželjeni sad. Liberalci so bili med seboj needini, so pretirano štedili in zadrževali razvoj prestolnice; delali so iz strahu pred opozicijo vedno nove napake in l. 1893 je bil dr. Lueger kot kršč. socijalec že obč. svetovalec in l. 1895 je bila po volitvah njegova stranka skoraj že enako močna ko liberalna. Od l. 1895 do l. 1897 so se potem vršili odločilni boji za gospodstvo v dunajski občini; 29. oktobra je zmagala prvič kršč. stranka in izvolila Luegerja za župana. Toda borzni in ogerski vplivi so bili tako silni, da so Luegerja petkrat izvolili za župana, predno ga je cesar 16. aprila 1897 potrdil za župana. Spomina vredno je, da je cesar po četrti izvolitvi sam svetoval Luegerju, naj odstopi in je bil takrat izvoljen za župana Jožef Strobach.

O njegovem delu kot dunajski župan smo spregovorili že včeraj.

Naslednika dr. Luegerja.

Krščansko-socijalna zveza v parlamentu je imela včeraj pod Gessmannovim predsedstvom svojo sejo. Prečital se je od našega lista že objavljeni Luegerjev politični testament; vsi navzoči so obljubili vstrajati pri političnih načelih svojega umrlega vodje in ostati edini. Na vprašanje Schrafflovo, kaj poreče k temu Weisskirchner, je ta izjavil, da ne more izstopiti iz vlade in se je skliceval na neko pismo Luegerjevo, s katerim je ta odobril njegov vstop v ministerstvo. Parlamentarna komisija je sklenila predlagati za vodjo stranke princa Alojza Lichtensteina. Volitev se vrši v torek ob navzočnosti vseh krščansko-socij. odbornikov. S tem je spolnjena želja visoke avstrijske aristokracije in z njo zvezane hierarhije in so pokopane tradicije stranke iz njenega začetka . . .

Glede županskega mesta so se kršč. socijalci že zedinili, da ga zavzame dr. Gessmann.

Dr. Luegerjevo premoženje.

Ko je dr. Lueger pred tremi leti težko zbolel, je napravil dne 4. aprila 1897 testament, v katerem je svoje razmeroma skromno premoženje (100—120 tisoč kron) sporočil svojim sestrama Hildegardi in Rozi. 10 tisoč kron je sporočil bolnišnici usmiljenk

v 5. okraju, katera mu je dala dve sestri za postrežbo na razpolago. Svoje prijatelje je naprosil, naj si med raznimi dragocenostmi, katere je dobil od različnih strani v dar, poiščejo primerne spominke.

Pogreb.

Oficijelni začetek pogreba je določen v ponedeljek ob 1/2 12. uri dopoldne. Truplo bo blagoslovil prošt in župnik votivne cerkve in ljudski zborovalni dvorani mestne hiše; tam se poslovi od umrlega dr. Neumayer v imenu občine in magistratni ravnatelj dr. Appel v imenu občinskega uradništva. Na to gre spreved pred parlament, kjer govori z rampe dr. Pattai v imenu drž. zbornice in dež. glavarja namestnik pl. Freudenthal v imenu nižjeavstrijskih deželnih poslancev. Spreved gre na to dalje po Ringu in Koroški cesti pred Štefansko cerkev. Tam bo čakal na krsto cesar z nadvojvodi in vsemi dvornimi dostojanstveniki, ministri in drugimi visokimi uradniki ter bode kot prvi šel za krsto, ko jo pone-sejo v prezbiterij, kjer se vrše cerkvene ceremonije. Po opravitvi gre spreved skozi Rotenturmsko ulico na Franc Jožefovo nabrežje do Aspernskega trga, kjer se razide. — Truplo popeljejo na osrednje pokopališče, kjer ga začasno pokopljejo v grobu Luegerjeve matere. Tam se vrše zopet poslovilni govori. — V ponedeljek ni po dunajskih šolah potoka. — Pogrebne in zdravniške stroške plača dunajska občina.

Sožalne izjave.

so podali razven že včeraj v »Narodnem Dnevniku« sporočenih krščansko-socijalni zvezi vsi državnozbornski klubi, med njimi tudi Zveza južnih Slovanov in Slovenski klub, nadalje saksoski kralj, bavarski princ regent, neštevilna društva in posamezniki, diplomatični zastopniki, bosanski dež. glavar Varešanin, praški župan Groš v češkem jeziku, občinski zastopi mnogih avstrijskih in tujih mest. Občin. zastop dunaškemu je sporočil svojo sožalno izjavo tudi rumunski parlament.

Odprto pismo

gosp. I. Dobernig-u, državnemu poslancu.

V svojem dolgovznetem govoru, ki ste ga imeli v državnem zboru dne 1. t. m. proti nujnemu predlogu poslanca g. Grafenauerja, navajate razne dogodke in »Freie Stimmen« pišejo v št. 28. z dne 5. t. m.: »Als berufener Wortführer der Kärntner, die Heimatsliebe und Heimatsstolz besitzen, hat nun Reichsratsabgeordneter Dobernig dem Schmäher Kärntens, tako imenuje posl. Grafenauerja, ker je povedal par bridkih resnic, ki so nemško gospodo pekle v srce, ker resnica oči kolje) eine deutsche Antwort ertellt. Mit überzeugender Sachlichkeit trat Abg. Dobernig den unwahren (!) Darstellungen Grafenauers entgegen und rückte die nationalen und sprachliche Verhältnisse in Kärnten in das Licht der Wahrheit.«

LISTEK.

Konovalov.

Ruski spisal Maksim Gorki. — Preložil Fedor Gradišnik.

(Dalje).

»Čitaj!« je rekel tiho, toda ukazujoč.

»Kaj pa ti je?«

»Čitaj!« je ponovil, in v njegovem glasu je zadonelo zajedno s prošnjo silno razburjenje.

Čital sem dalje, se od časa do časa pozorno ozrl nanj in opazil, da postaja vedno bolj razburjen. Nekaj silnega, omamljivega je prihajalo iz njega ter se lotilo tudi mene. Tudi je knjiga pričela bolj vplivati name . . . In v nervoznem pričakovanju in strahu sem prišel do onega mesta, kjer je tako krasno slikano ujetništvo Stenjke.

»Ujet!« je zatulil Konovalov.

Bolest, užaljenost, jeza in odločnost, dati življenje za prostost velikega junaka svobode; vse to je donelo iz tega tragično-silnega vsklika.

Potne srage so mu stopile na čelo in oči so se mu čudežno razširile. Skočil je s kadi, se postavil pred mene, velik, silen, tresoč se od razburjenja, položil mi je roko na ramo in pričel urno in glasno govoriti: »Počakaj! . . . Ne čitaj! Povej, kaj pride sedaj? Ne, stoj! — Ne govori! Ali ga bodo usmrtili? Ah? Čitaj hitreje, Maksim!«

Nehote sem moral misliti, da ni Trolka v povesti, ampak Konovalov rodni brat Razina. Bilo e, kot

da vežejo trdne, v treh stoletjih neshlajene krvne vezi tega bosopetca in junaka svobode, Stenjko, in kot da čuti ta bosopetec še danes z vso silo svojega močnega, silnega telesa, z vso strastjo svoje hrepence, oporne točke iščoče duše vso bol in jezo pred tremi stoletji ujetega narodnega junaka.

»Čitaj vendar! — Za Kriščevo voljo! . . .«

Čital sem, sam razburjen in ginjen, čutil sem, kako mi bije srce, in preživel sem s Konovalovom vso Stenjkino žalost in bol. In sedaj sva prišla do opisa njegovega mučenja . . .

Konovalov je škripal z zobmi, in njegovo bistro oko je gorelo kakor žareče oglje. Sklonil se je z vso težo svojega telesa name in zrl nepremično preko mojih ramen v knjigo. Dihal mi je v uho ter mi pihal lase s temena v oči; stresel sem glavo, da bi si jih zravnal. To je opazil Konovalov ter mi položil svojo težko roko na glavo. Čital sem: »Tukaj je zaškripal Rozin tako silno z zobmi, da jih je zajedno skrivjo izbruhnil iz ust . . .«

»Dovolj! . . . Za vruga!« je zavpil Konovalov, mi iztrgal knjigo iz rok, jo vrget z vso močjo ob tla in se sam zgrudil z vso težo svojega telesa . . .

Jokal je. In ker se je najbrže sramoval, je tulil na čisto poseben način, da ne bi stokal. Sklonil je glavo na kolena ter si brisal solze ob svoje umazane hlače.

Sedel sem pred njim na kadi in nisem vedel, kaj bi mu rekel v tolažbo.

»Maksim!« je dejal Konovalov, ležeč na tleh, »saj je to grozno! Pila, Sisoj . . . in sedaj Stenjak! . . .«

Izplunjeni zobje so napravili nanj očitvidno največji Ah, kakšna usoda! . . . Kako je izpljunil zobe! Ah?«

In v silni razburjenosti je drhtel po vsem telesu. Utis, in govoril je vedno zopet o njih, krčevito skomizgajoč z rameni. Sploh pa sva bila oba od utisa strašnega mučenja globoko ginjena.

»Čitaj to še enkrat . . . Slišiš?« mi je govoril Konovalov, pobral knjigo in mi jo ponujal. »Pokaži mi vendar, kje je pisano ono o zobeh?«

Pokazal sem mu dotično mesto, v katero se je naravnost zaril s svojimi očmi.

»Pa je resnično tako pisano? — Zajedno s krvjo je izpljunil zobe? . . . In črke so iste kot pri drugih besedah? . . . Gospod, moj Bog! Kako ga je moralo to boleti! Ah? Zobje . . . Celo zobje! . . . In kaj pride še dalje? Umor? Aha! Hvala bogu, da ga puste slednjič umreti!«

Izrazil je svoje veselje nad tem, da je bil Rozin rešen svojih muk, s koliko strastjo, s tako srčno zadovoljnostjo, da sem bil nad tem resničnim, naravnim usmiljenjem, izmučenemu Razinu skorajšnjo smrt želečem, globoko ginjen.

Celi dan nama je prešel kot v megli. Govorila sva ves čas o Stenki, o njegovem življenju, o ljudskih pravljicah in legendah, nanašajočih se nanj, o njegovem trpljenju, njegovi smrti. Parkrat je pričel Konovalov peti z lepim, mehkim baritonom, a je takoj zopet nehal.

Od tega dneva sva si bila še bližja kot poprej.

Dalje sledi.

Da pa se spozna, kaki so bili argumenti in dokazi, s katerimi je »berufener Wortführer der Kärntner« g. Dobernig dal g. Grafenauerju eine **deutsche Antwort** in je g. Dobernig baje s prepričevalno stvarnostjo (mit überzeugender Sachlichkeit) postavil trditve g. Grafenauerja v luč resnice (rückte in das Licht der Wahrheit), priobčim to-le odprto pismo.

G. Dobernig je v svojem govoru tudi v držav. zboru pripovedovali pravljico (no, kdo je »Märchenerzähler?) kako sem tukaj v »När. domu« pri neki gledališki predstavi baje zasramoval Nemce, da sem se baje preoblekel v »in Lumpen gehüllten Handwerksburschen«, da sem na oder baje pripeljal »Radeltruhe«, lopato in metlo itd. — Vsa zadeva je itak znana iz moje izjave v zadnji številki »Mira«.

Vse, kar ste pripovedovali g. Dobernig o meni v državnem zboru, je od konca do kraja zlagano, in g. Dobernig, Vaša »deutsche Antwort«, Vaše »überzeugende Sachlichkeit« in Vaše »Rücken in das Licht der Wahrheit« je taka, da Vas javno imenujem, da ste **nesramen lažnjivec**.

V omenjenem svojem govoru ste v državnem zboru dejali po »storiji« o meni, da je čudno, da si nemško prebivalstvo mirno da dopasti kaj takega. Iz vsega odseva, da bi nekdo pač rad tukajšnje meščanstvo nahujskal zoper mene. Povedati pa moram, da se je že pred tednom dni, ko je »Freie Stimmen« priobčila znano nesramno zlagano notico o meni, nekdo trudil po Velikovcu, da bi nastale tukaj **demonstracije** proti meni, da, govorilo se je celo, da se bo »Narodno šolo« v Št. Rupertu **napadlo**, a meščanstvo se ni dalo nahujskati, ker pač pozna **kakovost** »deutsche Antwort«, »überzeugende Sachlichkeit« in »Rücken in das Licht der Wahrheit« gotovih nemških nestrpnih in kričačev.

Koliko so vredni Vaši argumenti g. Dobernig, kaže tudi sledeče: V začetku decembra l. l. sem se vozil v Celovec in ko sem se vračal, sem zahteval listek v svojem materinem jeziku, kar je moja državljanska pravica. Dotična uradnica na celovškem kolodvoru pa se mi je izzivalno, porogljivo posmehovala ter mi ni dala listka, temveč na mojo mirno uljudno zahtevo odgovarjala: »Gehns weiter, sie bekommen keine Karte.« Prišel sem štirikrat k šalterju, a vedno isto posmehovanje in isti odgovor. Samo ob sebi je umevno, da me je predrzno obnašanje uradnice razburilo. Hotel sem se peljati brez listka, a vratar me ni pustil na peron. Bil sem v silni zadregi. Tu pride na kolodvor g. M., ki me takoj vpraša, kaj mi je, da sem tako razburjen. Povedal sem mu. »No, bom pa jaz vzel listek za vas, ker se peljem tudi do Sinče vasi«, pravi in gre h šalterju ter zahteva v **nemškem jeziku dva** vozna listka do Sinče vasi. Uradnica pa, ki je videla skozi okence da se je ta gospod z menoj pogovarjal ter uganila, da hoče en listek za se, a enega za me, mu da le en vozni listek rekoč: **Für den anderen Herrn** (t. j. za me) **gebe ich nicht.** (Za onega gospoda ne dam)

Torej v **nemškem jeziku** je zahteval listek, a uradnica ga ni hotela dati za me, ker sem ga prej ponovno zahteval v slovenskem jeziku.

Omenjam samo suho dejstvo brez komentarja. Tega bodete že Vi g. Dobernig napravili kot »deutsche Antwort mit überzeugender Sachlichkeit gerückt in das Licht der Wahrheit.«

Korošci, ki ljubite svojo domovino in ste ponosni na njo (kakor piše »Fr. Stimmen« kot uvod govora g. Doberniga: Kärntner, die Heimatsliebe und Heimatsstolz besitzen), vprašam vas, kdo je sramotilec Koroške (Schmäher Kärntens), ali ne tisti, ki **laže** ter pravi, da je to »deutsche Antwort mit überzeugender Sachlichkeit gerückt in das Licht der Wahrheit?«

»Freie Stimmen« pravijo, da si g. Grafenauer gotovo ne bo shranil govora g. Doberniga za ogledalo, a da si shranite za ogledalo, g. Dobernig, to le odprto pismo, ker je res potrebno — Vam svetuje s primernim spoštovanjem udani

Anton Pesek, učitelj.

Velikovec, dne 8. marca 1910.

Politična kronika.

Občutljiv poraz vlade v parlamentu. Jugoslovani in italijanska pravna fakulteta.

Poročali smo včeraj, da se v seji klubovih načelnikov vsled odpora Slovanov, ki smatrajo pooblastilo vladi za najem 182 milijonskega posojila kot zaupni votum, katerega ji sedaj ne morejo dati, ni sklenilo na željo min. predsednika in finančnega ministra, naj pride razprava pooblastilnega zakona na vrsto kot prva točka dnevnega reda za prvim čitanjem finančnega načrta. Sklenilo se je vprašati zbornico po mnenju. Na predlog soc. Seitza, naj ostane omenjena pooblastilna predloga kot zadnja točka že določenega dnevnega reda, je zbornica s 196 proti 187 glasom sprejela **Seitzov predlog in vrgla vladnega Izid glasovanja so sprejeli Slovani in socialisti z gromovitim ploskanjem**. Sedaj vladi je to glasova je »memento mori«. S tako malo večino, kakor jo ima Bienerth sedaj, se ne da vladati! Vlada se že tolaži, da bo svoj poraz danes ali jutri popravila. Vsled izida omenjenega glasovanja se je govorilo že o odstopu Bilinjskega.

Kar se tiče Jugoslovanov samih, ne vlada med njimi posebno navdušenje vsled te zmage Slovanse jednote. V sprejetem starem dnevnem redu je namreč že kot druga točka **vladna predloga o Italijanski pravni fakulteti**. »Zveza južnih Slovanov« bode tej predlogi nasprotovala z vsemi silami, ker vendar ne gre, da bi bile maloštevilnim Italjanom poprej spolnjene želje po vseučilišču ko Slovincem! »Narodna zveza« je izjavila še nedavno, da mora ostati junktim med italijansko in slovensko pravno fakulteto, vendar se ne ve, ali bodo slovenski klerikalci vladni predlogi resno nasprotovali ali ne. Bila bi dolžnost »Slovenske jednote«, da bi se zavzela z vsem svojim vplivom za to zadevo. Bodemo videli, kaj nam prinesejo prihodnji dnevi v tem oziru — ali, bati se je, da ničesar dobrega.

Dnevna kronika.

a **Velik srbski dobrotnik**. Na Dunaju je umrl srbski bogataš Arhangjel Stojanović. Svojo oporo je dal v shrambo srbski vladi. Ko so oporo odprli, so čitali, da je Stojanović zapustil vse svoje premoženje v znesku 2 milijonov srbski državi v svrhu, da zgradi v Belgradu bolnico, v kateri se naj brezplačno zdravijo dijaki, obrtniki in delavci. Država mora pokojnikovima sorodnicama Olgi in Emiliji Stefanović plačevati do njiju smrti vsako leto po 3000 dinarjev.

Bivši hrvatski ban Rauch je imel za notranji uradni jezik na Hrvatskem — nemščino. Frankovci, prijatelji in ljubljenci slovenskih klerikalcev, pa so ga proglašali za — »najbolj hrvatskega bana«. Gliha pač vkup štrih!

v **Grunwaldsko jubilejno slavnost** v spomin zmage Poljakov nad Nemci pri Grunwaldu bodo obhajali Poljaki 15. jul. t. l. ob priliki odkritja spomenika zmagovalcu pri Grunwaldu kralju Ladislavu. Poljska Grunwaldska zbirka je dosegla že nad en milijon kron.

v **„Gorenjski slavček“**, znano opero slov. skladatelja Foersterja bodo uprizorili v Brnu v češkem gledališču.

v **Hrvatskega bana Tomašiča** je včeraj cesar zaprisegel kot tajnega svetovalca.

v **Hrvatski jezik** se bo ničel s početkom novega leta 1910/11 na vojaških akademijah.

v **Na skupščini napredne akademične omladine v Zagrebu**, koje se se ndeležilo vse napredne frakcije med mladino, in koja je bila sklicana na sredo zvečer v svrhu razgovora o najnovejši situaciji na Hrvatskem, sta poročala v pol. položaju, oziroma o paktu koalicije s Khuenom in Tomašičem poslanca dr. Lorkovića in dr. Budisavljevića. Nekateri socialistični visokošolci so brez vsakih argumentov skušili napadati koalicijo, a so jih mirno in stvarno zavrnili drugi in oba poslanca. Sprejela se je rezolucija, da se smatra pakt hrv.-srb. koalicije z vlado za čin politične potrebe.

v **Odstavljeni zadarski nadškof Dvornik** je bil včeraj pri cesarju v avdijenci. Poročal je cesarju o intrigah, ki so jih proti njemu uprizorili v Rimu. Cesar mu je dejal, da bo vladi naročil zadevo preiskati. V informiranih krogih se sodi, da avdijenca ne bo imela za Dvornika ugodnega uspeha, ker vlada stoji na stališču, da se mora Dvornik proti letni dotaciji 20.000 K škofiji odpovedati. Dvornik še pa vedno zaupa, da bo »pravica zmagala«.

v **Proces proti Tarnowski**. Te dni se je vršilo zaslišavanje Prilukova in se je včeraj nadaljevalo. Z rezervo je govoril o svojih razmerah do Tarnowske. Včeraj je pripovedoval, da se je hotel nekoč že ustreliti, da pa ga je Tarnowska odvrgla in mu prigovarjala, naj umori Kcmarowskega. Pozneje je pa svoj sklep spremenila in predlagala, da umor izvrši Naumov. On sam se je peljal in po naročilu Tarnovske najel dva detektiva, s katerima se je peljal v Benetke, da nadzornje Naumova. Ko je drugo jutro po svojem prihodu v Benetke videl, da je Naumov šel h Komarowskemu, je bil prepričan, da je umor izvršen in odpeljal se je nazaj na Dunaj, kjer sta bila on in Tarnowska aretirana.

Štajerske novice.

v **Prihodnjo nedeljo** posvetimo naši narodni obrambi! Komur je količkaj mogoče, naj pohiži prih. nedeljo v Ljubljano na manifestacijski shod, ki ga sklicuje ob 10. dop. za narodno obrambo prezasluzni naš ljubljencg. Luka Svetec. Komur pa ni mogoče priti v Ljubljano, naj se v svojih krogih spominja družbe z aktivnim delom za njo. Posebno Ciril-Metodove podružnice in druga narodna društva naj posvetijo ta dan naši narodni obrambi s tem, da odgovorijo na »Cirilmetodarijo«.

a **Zakaj je višje deželno sodišče v Gradcu potrdilo konfiskacijo** kolka »20. IX. 08«? Navajamo brez komentarja razloge tega sodišča: »V inkriminiranem črno obrobljenem narodnem kolku z napisom »20./IX. 1908« je vteleseno po njegovi vsebini in obliki objektivno dejansko stanje prestopka proti javnemu miru in redu v

smislu § 302. kaz. zakona, ker vzdržuje ta narodni kolek namenoma v trajnem spominu izgrede dne 20. IX. 1908. — S takimi tiskovnimi izdelki je na način, ki se ne da podcenjevati, zvezan namen, vzdrževati v širokih slojih sovraštvo one neprijateljske skupine (??), neprestano podpihovati surove instinkte onih izgrediv ter s tem škovati k novim izgredom, ki bi lahko spravili v nevarnost javni mir in red. — Pritožbi državnega pravdnštva ljubljanskega je bilo torej ugoditi. — Gradec, dne 28. febr. 1910. — Pittreich. — Pika!

d **Vse slovenske zdravnike** vabim na **veslovenski zdravniški shod**, ki se vrši v sredo, dne 16. marca ob 6. zvečer v mestni dvorani v Ljubljani. Dnevni red: 1. Volitev predsedstva shoda. 2. Volitev slovenskega narodnega odbora t. j. predsednika in treh delegatov za **veslovenski zdravniški zbor**. 3. »Slovenski zdravniki in zakon o socialnem zavarovanju«. Poroča primarij dr. P. Defranceschi iz Novega Mesta. 4. Slučajnosti. Koj po shodu vrši se v isti dvorani **mesečno zborovanje »društva zdravnikov na Kranjskem«**, h kateremu so izvenkranjski kolegi povabljeni kot ljubi gosti. Na dnevnem redu predavanje prosek-torja dr. J. Plečnika: »Misli medicinca o sodno-zdravniškem poslovanju.« Zvečer prijateljski sestanek v hotelu »Union«. — Dr. Demeter vitez **Bleiwis-Trsteniški**, kot sklicatelj.

d **Kmečka zveza** ima na velikonočni terek v Mariboru svoj občni zbor. Kot privlačno sredstvo za širše kroge naznanjajo klerikalci tudi protest proti viaskemu davku, ki je pa vočigled že opravljenemu tozadevnemu delu in razpoloženju v drž. zbornici precej obsoleten. V Maribor pride takrat tudi dr. Šusteršič.

d **Kaj pa je to?** »Slov. Gosp.« so na uničevalno kritiko obč. gospodarstva v Petrovčah, katero smo priobčili na temelju odlokov in ukazov deželnega odbora, ne ve ničesar družega odgovoriti kakor da je vse laž in »obrekovanje«. To je zelo malo in klaverno. Ali so oblastveni odloki tudi »laž in obrekovanje«? Kaj več pa itak nismo trdili, ker že to zadostuje, da dajo petrovški občani Fridrihu in Korenu slovo. Tolažba s Spindlerjevimi častnimi izjavami je zelo medla, ker bode vsekakor zanimivejše videti gg. Fridriha in Korena ter njuno občinsko gospodarstvo pred porotniki. Klerikalcem njih najnovejšo pridobitev, gosp. Fridriha namreč, prav od srca privoščimo. Kakor se vidi iz »Slov. Gosp.«, nimajo nič preveč korajže, da bi ga zagovarjali. Je pač križ s takimi »somišljeniki«, kaj ne?

a **Železnica Polzela-Motnik**. Železnični minister Wrba je zagotovil nekemu odposlanstvu, ki se je oglasilo pri njem pod vodstvom barona Ab-faltrerna, da se bode ta proga kakor njeno nadaljevanje do Kamnika gradila na državne stroške. To je tudi edino pravilno, kajti ako bi bila gradnja odvisna od štajerskega deželnega odbora, ki goji znano posebno »ljubezen« do zboljšanja prometnih zvez na Spod. Štajerskem, bi lahko čakali na njo do sv. nikolija. Zaradi zatrditve železničnega ministra je nastal, kajpada, velik šum v nemškonacionalnih listih.

a v **„Südmärkinem“ vodstvu** marsikaj ne »štima«. Izstopu nekaterih zmernejših in pametnejših mož sledi sedaj izstop zagrizenega korošk. nemškega nacionalca Doberniga. Nemški klerikalci komentirajo ta izstop po svoje, na kar ne vedo »Fr. St.« ničesar družega povedati, kakor da taje vzroke, katere navajajo klerikalci za izstop Dobernigov. V S. hočejo namreč priti do vodstva vsenemci in protestantje — kar pa mnogim trznim Nemcem ni po godu.

d **Redni letni občni zbor »občeslovenskega obrtnega društva v Celju«** se vrši v nedeljo 13. t. m. ob 2. uri pop. v gostilni Narodni dom v Celju. Upamo, da se bodo slovenski obrtniki začeli vendarle zanimati za svojo strokovno organizacijo in bodo v velikem številu posetili občni zbor ter si izvolili v odbor čile delavne moči! — Želeti je posebno, da se tudi zunajni obrtniki v velikem številu udeleže občnega zbora, ki je nastavljen na tako uro, da je žel. zveza z vseh strani ugodna.

v **Kreditna in stavbena zadruga »Lastni dom v Celju«** je imela v l. 1909 skupnega denarnega prometa 1,651,027 K 05 v; zadrugičnikov je je pristopilo tekom l. 1909 na novo 129, koncem leta jih je bilo 383. Stanje Hranilnih vlog je koncem l. 1909 K 517.325 04; posojil se je izplačalo v l. 1909 K 309.709 61 in je stanje posojil koncem l. 1909 K 544.698 95. Vrednost stavbišč je koncem leta 12.568 K 26 v. Čistega dobička je v

l. 1909 K 1941'23, rezervnega zaklada K 14.658'55. Zadruga lepo napreduje, kar je veselo znamenje.

Hmeljarji! Kakor vse kaže, smemo letos pričakovati ugodno ceno za naš pridelek; naša dolžnost je storiti vse, da bomo najizdatnejše izkoriščali ta položaj in si pridobili potrebno zalogo za slaba leta.

V to svrhu priredi hmeljarsko društvo poučne shode za sedaj v Žalcu (13. marca popol.) v Št. Petru (19. marca popol. v Šoli) in na Kapli (pri Pihlirtu popol.), pri katerih se bode ustmeno in tudi dejansko kazalo, kako se hmelj pravilno reže; razpravljalo se bode tudi o selekcijoniranju in gnojenju hmelja itd.

Hmeljarji! vdeležite se vsi teh shodov in pošljite tudi one Vaše posle, kateri Vam oskrbujejo Vaša hmeljišča. Vse natančneje po lepakih.

Hmeljarsko društvo v Žalcu.

m Pododbor „Zveze slov. napr. mladine“ pri Sv. Bolfenku pri Središču ima v nedeljo 13. tm. svoj redni občni zbor, na katerega so vsi člani in članice uljudno vabljeni.

m Pododbor „Zveze slov. napr. mladine“ pri Mali Nedelji priredi prihodnjo nedeljo 13. tm. ob 3. uri popoldne v prostorih g. Senčarja **gospodarsko predavanje**. Predava iz prijaznosti gosp. ekonom Stanjko iz Ljutomera. — Tovariši, udeležite se poučnega sestanka polnoštevno!

d Ciril in Metodova podružnica za Laški trg in okolico naznanja, da ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 13. sušca ob 3. popoldan v Pivnici § 11. Vspored: 1. Poročilo odbora. 2. Volitev. 3. Slučajnosti. Ako ne bode ob določeni uri dovolj članov navzočih, vrši se uro pozneje izvanredni občni zbor, pri katerem je vsako število navzočih članov sklepčno. Odbor.

d V Framu se vrši v nedeljo dne 13. t. m. ob 3. uri popoldne v gostilni gospe M. Turner ustanovni občni zbor „Podružnice Ciril in Metode družbe za Fram in okolico.“ Vsi prijatelji naše velezaslužne družbe ter člani framske podružnice so prisrčno vabljeni.

d Iz Št. Pavla pri Preboldu. V četrtek so delavci zopet pričeli delati. Dosegli so odpravo odtegljajev in vrhu tega skromno zvišanje mezd. Vodja tovarne pa more biti na uspeh svoje metode za saniranje slabo idoče predilnice vsekakor ponosen: pokazal je delavstvu pot, po katerem bi se dalo v danem slučaju doseči zdatno zvišanje plač.

a Ali nam bo 40 dni sijalo solnce? Včeraj na dan 40 mučnikov, smo imeli najkrasnejši solnčni dan. Ljudski glas pravi, da ostane potem vreme 40 dni lepo. Ali bodo varovali mučniki svoj sloves?

d Velik javen rudarski shod se vrši v nedeljo 13. t. m. v Trbovljah z dnevnim redom: Odgovor trboveljske rudokopne družbe na predložene zahteve. Shod sklicuje soc. dem. stranka.

d Iz Dola pri Hrastniku se nam poroča, da tamošnja poštarica Drahsler baje zahteva od šolskih otrok, katerim pisma deli, da se morajo oglašiti s „hier“ in ne „tukaj“. Pričakujemo, da, če je bilo to duzdaj, se odzdaj ne bo več ponavljalo. Pri vsem slovanožrskem postopanju poštne oblasti naj si bo g. Drahsler vendarle na jasnem, da še nismo v Prusiji.

d Za Ciril-Methodovo družbo se je nabralo v nabiralniku v gostilni g. Jož. Božiča v Zabukovji-Stopah pri Sevnici 11'03 K.

d Cestno-redarstveni prometni predpisi za Štajersko. V založbi Ivana Fabuler v Gradcu, kovaška ulica št. 2, izšla je sestava cestno-redarstvenih prometnih predpisov za Štajersko in se krogom, ki se za to zanimajo, nabava te brošure za ceno po 50 vinarjev iz zgoraj navedene založbe najtopleje priporoča.

d Obsojeni morilec ljubice. Poročali smo svoj čas obširno o slučaju Antona Kmetca, pos. sina iz Zgor. Jablanc pri Pragerskem, ki je dec. l. 1909. ustrelil svojo Mar. Frangež, ki jo je zopet napravil za mater, in jo mrtvo zavlekel na žel. progo, da bi vzbudil sum samomora. Prva porotna obravnava se je preložila in se je vršila 8. in 9. t. m. druga. Kmetec je bil spoznan krivim in sodišče ga je obsodilo v smrt na vešalih.

d Iz Ormoža. Naborov se je udeležilo skupno okrog 280 fantov. Dne 9. marca jih je bilo potrjenih 70, dne 10. marca pa 33, skupaj torej 103.

d Zginil je po poročilu „M. Z.“ iz Kónjic čevljar Janez Paj. Mož si je nakopal preveč dolgog, katerih ni mogel plačati.

d „Südmarka“ v Ptuj. Minulo leto ste šteli moška in ženska podružnica S. v Ptuj 216 članov in članic (lani 148). Skupnih dobodkov ste imeli K 952'51 — S. knjižnica v Ptuj 148 šteje 9106 zvezkov; izposodilo se jih je 1219 krat.

a Korena. Dne 14. t. m. se vršijo pri nas občinske volitve. Slovenci! Občani, želeli bi bilo, da naša občina stopi v vrsto onih, ki že uradujejo v našem, slovenskem jeziku. Upamo, da se to kmalu sklene in zgodi, zakaj, kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti.

a Nove občinske matrike uredijo v Mariboru. V ta namen razpošilja mestni urad na posamezne občinarje družinske izkaze, kateri se morajo izpolniti in oddati v mestnem uradu, oddelek I. Dvojezičnih izkazov seveda v Mariboru ni.

a Zaradi detomora je bila pred mariborsko poroto včeraj 10. t. m. na 3 leta težke ječe obsojena 24-letna viničarska hči Marija Šegula iz Oblakov pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. Porodila je 23. decembra l. l. otroka ženskega spola in ga zadavila. Nasproti orožnikom je najprej izjavila, da je pri porodu omedlela in ko se je zbudila, našla poleg sebe mrtvo dete. Zdravniška preiskava pa je izkazala, da je otrok prišel živ na svet in da je bil zaduščen. Pred sodnijo je Šegula to tudi priznala. Kot vzrok je navedla, da že ima za enega nezakonskega otroka skrbeti in da je sama hči ubogih viničarjev.

v Zaradi ponarejenja denarja je bil včeraj pred mariborsko poroto obsojen na 5 let težke ječe zaradi istega dejanja že prej dvakrat obsojeni Jožef Hutter iz Kranjskega. Spravil je v promet več ponarejenih kron. Zasačili so ga v Križevcih pri Ljutomeru v gostilni Turk, kjer je hotel plačati s ponarejeno krono. V Ljutomeru je tajil, v Mariboru pa je kmalu priznal. Izdeloval je krone baje v nekem gozdu pri Vranskem.

d „Südmarkina“ podružnica za Pesnico in Jarenino šteje sedaj 35 članov proti 28 v preteklem letu. Glavnemu vodstvu je lani odposlala 90 kron nabranega denarja.

a Iz poštne službe. Poštna kontrolorja Ferd. Bärnreither v Mariboru in Karl Unterkreuter v Celovcu sta imenovana za višja poštna kontrolorja.

a Pri obč. volitvah v Eggenbergu so prodrl v III. razredu socijaldemokratski kandidatje proti kandidatom meščanskega gospodarskega volilnega odbora.

a Žitne cene v Gradcu, 10. marca: pšenica 76 kg K 13'80, 77 kg K 14'—, 78 kg K 14'20, 79 kg K 14'50; rž 72 kg K 9'60, 74 kg K 9'85; kuruza 7'40 do 7'80; oves 8'40 do 8'80 vse brez davka.

Druge slov. dežele.

a Gledališka predstava „Mlinar in njegova hči“, se vrši v nedeljo, dne 20. t. m. v „Narodnem domu“ v Velikovcu. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vstopnina: sedež I. vrste 1 K 20 vin., ostali sedeži po 80 vin., stojišča 30 vin. Ker je čisti dobiček namenjen za šolarsko kuhinjo narodne šole v Št. Rupertu, se preplačila hvaležno sprejemajo.

a Velikanska blamaža lističa „Freie Stimmen“, njenega dopisnika in tudi g. poslanca Doberniga je njihov napad na slovenskega učitelja g. Peska. Kako se vedno bahajo z „deutsche Antwort“, s svojo „überzeugende Sachlichkeit“ in kako hočejo vse postaviti v luč resnice (rücken in das Licht der Wahrheit), a g. Pesek jih je razkrinkal ter dokazal, da je njihova tako bahška „deutsche Antwort mit überzeugender Sachlichkeit gerückt in das Licht der Wahrheit“ le prostaško zavijanje resnice, čisto navadna laž. Kako verodostojne poročevalce ima listič „Freie Stimmen“, kaže tudi to, da mora skoraj v vsaki številki prinesiti kak popravek. V slednjem času je moral ta listič zaporedoma prinašati uradne popravke velikovškega c. kr. okrajnega glavarstva, ki so bili pač hud poper za prnapele nemške hujskače. Poročevalcem lističa „Freie Stimmen“ iz Velikovca in Vovber naše iskreno pomilovanje ter krepak Heul! Heil „deutsche Antwort mit überzeugender Sachlichkeit gerückt in das Licht der Wahrheit!“

a Deželna rokodelska razstava se vrši leta 1911 v Celovcu.

v V Štefanji vasi na Kranjskem so odkrili grobišče z več sto človeškimi lobanjami. Ravnatelj dež. muzeja dr. Mantuani vodi raziskavanja. — Splošno se sodi, da so te lobanje iz turških časov in sicer od glav, ki so jih Turki domačinom posekali in po svoji navadi nataknili na kole. Ko so izginili in glave tam popustili, so prišli domačini iz skrivališč in glave pokopali. Preiskave se nadaljujejo.

v Drugi gospodinjski tečaj priredi kranjski deželni odbor na gospodinjski šoli na Vrhniki od 1. aprila tl. do 15. marca 1910. Prošnje je vložiti do 20. marca pri vodstvu gospodinjске šole na Vrhniki.

v Znani vlomilec in ropar Pogačar, ki je pobegnul iz kaznilnice v Celovcu se nahaja v Ljubljani in je zvršil zopet že več ropov in vlomov. Dozdaj ga še niso mogli ujeti.

v Viharno razpoloženje med slovenskim delavstvom v Trstu. Vočigled gonji, ki jo je zapričelo tržaško italjanstvo zoper slov. delavstvo, je zavladelo med slednjim skrajno ogorčenje. V sredo 9. tm. se je vršil velikanski shod slov. delavstva v tržaškem „Nar. domu“, sklican od Nar. Del. Org. Govorniki so komaj zadržali razjarjeno množico, da ni udrla na ulice. Tržaški namestnik in ravnatelj javnih skladišč v prosti luki sta izjavila, da se italjanski zahtevi po odpustu slov. delavcev ne bo ugodilo. Vendar je slov. delavstvo pripravljeno na skrajni boj, ker hočejo italjanski „fakini“ inscenirati štrajk v prosti luki.

v Komisijonalni ogled železnice Sv. Lucija Tolmin-Kobarid se vrši dne 30. tm.

v Ladjedelnici v Tržiču je baje vlada dala 2 milijona s pogojem, da bodo tam zaposleni delavci iz avstroogrške monarhije.

Dopisi.

Slovensko gledališče v Mariboru.

Drugo gostovanje članov dež. gled. ljubljanskega g. Povheta in gđc. Thalerjeve. V nedeljo 6. sušca t. l. se je igrala „Šivilja“, burka s petjem v štirih dejanjih. Spisal Ljudevit Held, poslovenil *.*. — Kar je bilo pričakovati, tako se je tudi zgodilo. Dvorana je bila polna. Naša slovenska umetnika iz Ljubljane sta nam podala pa tudi ta večer v resnici umetniški užitek. Divili smo se njenemu naravnemu nastopu in neprisiljenosti, nu, igrala sta kakor bi ne igrala, ampak živela v resnici to življenje. Prinesla sta seboj tudi kaj zanimive pevske točke, tako, da je ta burka bila nekaka majhna opereta. Posebno krasen je bil Piccolov dnet iz „Valčkovega čara“ in „Prašaj svitile milijone...“ Občinstvu so se tudi zelo prikupili kupleti: „Na južnem kolodvoru...“, „Če zdržiš“ in drugi. Krasen in čisti sopran gđc. Thalerjeve in prijeten bariton g. Povheta je občinstvo tako navdušil, da je s ploskanjem in glasnimi vzkliki obsipalo draga nam gosta. — Grajščak Ilija pl. Popovič je igral zelo dobro, le njegov naglas ni bil tu in tam na mestu. Spreminjanje glasu jako moti. Božena, njegova soproga, katero štejemo med naše najboljše meči, je igrala zelo dobro. S početka je sicer govorila nekoliko preveč monotono, a pozneje se je čimbolje dvigala do prave vzdražljive in nestrpne soproge. Kretnja in mimika pa je bila izborna. Zelo ljubeznjiva je bila Ferdinandova soproga Roza, ki je igrala istotako zelo dobro. Njen eleganten in vendar tako prikupljiv nastop je vzbudil vseobčo simpatijo, le malo pretiha je bila. Gospa Vrabčeva je rešila svojo ulogo prav povoljno. Ferdinand, sin pl. Popoviča je bil izboren, istotako sluga Spiridijon. Na ta dva igralca je slov. gled. lahko ponosno: Zelo je ugajala tudi dekoracija, vrt v četrtem dejanju, kateri bi ne delal sramote niti velikomestnim odrom. Pevske točke je zelo sigurno spremljal orkester, med dejanji pa igral naravnost krasne koncertne komade.

Na Jožefovo, 19. t. m. pa se uprizori krasen igrokaz „Svetinova hči“, ki je vreden, da se ga ogleda. Spregovorim še o njem v eni prihodnjih številkih nekoliko obširneje. —g—

Obrambni vestnik.

d Za CM družbo je nabrala ga Kunšič v Št. Petru v Sav. dolini v veseli družbi 440 K kot odgovor na Cirilmetodarijo. Hvala iskrena!

d Za CM družbo je daroval g. dr. Koderman v Celju 10 K mesto venca na grob umrlega g. prof. Zeleniku v Ptuj.

d Za obrambni sklad družbe sv. Cirila in Metoda so se nadalje prijavili sledeči p. n. gg.: 603. Izobraževalni klub Ljubljana; 604. Josip Bregant, pisarnovodja v Gorici; 605. Ljubljansko slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani; 606. Josip Lavrenčič, hišni posestnik, lastnik opekarn etc. v Ljubljani (plačal 200 K); 607. Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Komnu (plačala 200 K); 608. Socijalni odsek „Zveze slovenskih štajerskih učiteljev in učiteljic v Celju; 609. Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Rušah.

d Cirilmetodarija izkazuje sledeč sad: Pavel Šilc nabral pri nestalnem omizju pri Petronu v Žireh 5 K; Rodoljubni Tržačani zbrani v Spodnjih Duplah pri gulašu, nabrali 5 K kakor majhen obliž za na rano, ki jo je vsekal „Slovenec“ s svojim člankom; Minka in Lojzika Preinfalk v Litiji nabrali 10 K v rodoljubni družbi kot protest na infamni „Slovenec“ napad na našo milo družbo; Janez Bovha, tajnik „Lastnega doma“ v Celju pošilja 11 K 25 v kot odgovor na „Slovenec“ Cirilmetodarijo, daroval je 1 K Mahen Anton iz Trnovelj, mali Mirko Hočvar iz Celja je pa na-

bral pri gostih v Fazarinčevi gostilni na Ostrožnem 10 K 25, skupaj tedaj 11 K 25 v. Kot odgovor na Cirilmetodarijo pošilja Fran Zupančič, tehnik v Gradcu 8 K 52 v, nabranih v triglavanski družbi.

d Družba sv. Cirila in Metoda je založila prav lepe, originalne velikonočne razglednice. Bližajo se prazniki, zato pozivljamo vse rodoljube, da se pravočasno oglasijo z naročili. Prijatelji družbenih razglednic naj opozore trgovce na te razglednice!

Po svetu.

a O Abdul Hamidu. Bivši turški sultan Abdul Hamid je telesno baje čisto zdrav, trpi pa vedno, ker misli, da ga sovražniki zasledujejo. Boji se celo svojih otrok, trepeta pred brodom, ker misli, da ga bodo zaprli na kaki ladji, jo preuknjali in vse skupaj pogreznili. Stari razbojnik misli, da je nova vlada tudi tako krvoločna kakor on.

a Reklama za Carusa. Izborni pevec Caruso trdi, da je dobil od „črne roke“ pismo, ki mu grozi, ako se ne odkupi z 75.000 markami. Sedaj poje pevec vedno zastražen od 60 neuniformiranih detektivov, ki so vedno pri njem na odru. Če to ni imenitna reklama, kaj pa še potem?

a Krvava obsodba. Dva infanterista sta bila obsojena od vojaškega sodišča v Landauu v Pfalci na 3, oziroma 2 leti ječe. Pobegnila sta bila od vojakov, ker se jima je zahotelo svobode, a prvega so kmalu ujeli, drugi se je pa sam javil. To je gotovo krvava sodba, če pomislimo, da je dobil bavarski nadporočnik, ki je pojahal in ozmerjal infanterista, dva dni domačega zapora.

a Balon na promenadi. Balon „Tschudi“ berlinskega društva za zrakoplovstvo se je usidral v terek popoldan na sredi široke Spreestrasse v Charlottenburgu pri Berlinu. Vsedel se je na cesti med hišami, ker mu je balast pošel. Balon se je dvignil predpoldan v Schmargendorfu, je bil 7 ur med potom in je mislil vse drugam zleteti, a neugodni veter ga je zanesel v Berlin.

a Garderobo je ukradel nekdo igralcem rezidenčnega teatra v Frankfurtu. Pred početkom igre so opazili, da jim je obleka čez noč izginila in s tem, da so si posamezne komade križem izposojevali, so lahko igrali dve dejanji, a pri tretjem so morali igro opustiti.

a Potniki v zraku. Iz Konstancje javljajo, da bodo s početkom meseca maja začeli prevažati ljudi v zrakoplovih kar na debelo. Vožnja se bode začela iz Friedrichshafena in ne bode več stala kakor 400 mark. Bodo pa tudi urejene krajše in ceneje vožnje, tako, da si bode lahko vsak, ki ima 100 ali vsaj 75 mark na razpolago, ogledal svet prav udobno od zgoraj.

a Strašna smrt. V porenski pokrajini blizu Duisburga sta umrla zopet dva rudarja na strašen način. Imela sta opravka pri nekem parnem kotlu, kar začne naenkrat iz njega sikati para, ki je oba tako opekla in ožgala, da sta kmalu umrla.

Tržne cene.

10. marca.

Dunaj: Trdna poročila z ameriških trgov niso nič uplivala na evropske trge, ki so ostali medli. Pšenica je bila za 5—10, rž za 10 vin. cenejša. Koruza mirna, ječmen in oves slabo držala ceno.

Budimpešta. Svinjad: ovske stare, težke 158 do 160 v. mlade težke 167 do 168 vin., mlade, srednje 167 do 168 v. mlade, lahke 168—172 vin. Zaloga 26.634 komadov. Prignano — komadov, odgnano 89. Ostalo torej 26.545 komadov. Tendence mirna.

Budimpešta. Pšenica za april K 13'37 pšenica za maj K 13'23, pšenica za oktober K 10'92, rž za april 8'42, rž za oktober K 8'12, oves za april 7'25, oves za oktober K —, koruza za maj K 6'14, koruza za julij K 6'29, ogrščica za avgust K 13'50. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje. Tendence se drži, promet 5000 m. st., pšenica v efektivu nespremenjena, ostalo se vzdržalo, termini tendirali početkoma za Ameriko trdno, pozneje slabše. Vreme lepo.

Sladkor. Trst. — Centrifugal Pilés prompt K 40 do K 40½ za pozneje 40½ do 42½. Tendence medla.

Sladkor. Praga. Surovi sladkor prompt K 33.—, nova kampanja kron 26 25.— Tendence medla. Vreme: lepo.

Budimpešta: mast svinjska K 188.— namizna slanina 163.—

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 11. marca: Začetkom današnje seje je odgovoril minister Georgi na več interpelacij zaradi slabega ravnanja z vojniki. Nadaljuje se debata o finančnem načrtu.

DR. KARL LUEGER.

Dunaj, 11. marca: Od danes zjutraj leži mrtvi Lueger na parah v ljudski zborovalni dvorani mest-

ne hiše. Od 12. ure naprej ga lahko hodijo gledat ljudje; vendar pa je tako urejeno, da se more samo mimo iti. Dopoldne so si ogledali pare časniki in občinski odborniki. Stene v dvorani so polne vencev; gotovo jih je že več stotin. Častno stražo tvorijo šaržiranci klerikalnih akad. društev, dunajski strelci in vojniki domačega dun. polka »Deutschmeister«. Slovesno bo blagoslovil mrliča škof-koadjutor dr. Nagl z veliko asistenco.

Dunaj, 11. marca: Nemški cesar bo dal na krsto položiti krasen venec.

Dunaj, 11. marca: Dunajsk. obč. odboru je izrazil svoje sožalje imenom c. kr. armade vojni minister Schönaich s krasnimi besedami, v katerih slavi Luegerjevo naklonjenost in prijateljstvo naši armadi.

Dunaj, 11. marca: Obč. odboru je došlo od nadvojvode Franca Ferdinanda na Brijonih sožalno pismo.

Dunaj, 11. marca: Koresp. »Austria« dementira, da bi nastali v kršč. soc. stranki kaki prepri zaradi nasledstva dr. Luegerjevega.

OPOZICIJA ČEŠKIH POSLANCEV V ODSEKIH.

Praga, 11. marca: »Nar. pol.« javlja iz krogov čeških radikalnih poslancev, da je staval poslanec Klofač v Češki zvezi predlog, naj bi zavzeli češki poslanci z ozirom na Slovanom sovražno stališče sedanje vlade, v vseh odsekih, katerih delazmožnost želi vlada, strogo opozicijsko stališče. O predlogu se bode posvetovala parlamentarna komisija Češke zveze.

NAPRED. NEMCI K POLITIČNEMU POLOŽAJU.

Dunaj, 11. marca: V današnji seji nemško-nacionalne zveze se je temeljito govorilo o položaju in se je soglasno izrazilo mnenje, da ne sme biti presnove kabineta brez nemško-slovanskega sporazuma, ker bi se drugače okreplil slovanski vpliv v državi in upravi na škodo Nemcev. Zveza naj vpliva na to, da pridejo poprej vsaj do razprave vladne predloge o jezikovni rabi in okrožjih na Češkem; te predloge se naj odkaže odseku. Nemci hočejo s tem doseči, da se začne sporazumni dogovori.

Velikonočne dopisnice

kakor tudi za godove s cveticami itd. se dobivajo v velikanski izbiri pri

Goričar & Leskovšek v Celju

trgovina s papirjem in pisalnim orodjem.

Na debelo in drobno.

177 88-1

Na debelo in drobno.

Posojilnica v Brežicah

ima vse svoje posestvo ležeče v občini Čatež na Kranjskem vis á vis novega mostu čez Savo in Krko

naprodaj.

Ker je posestvo lepo ležeče in isto zelo radi po letu obiskujejo letoviščarji od vseh krajev, je Posojilnica voljna ves kompleks razun „hotela Grič“ ali skupno prodati ali pa istega dati razdeliti na več parcel.

Tozadevna natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo Posojilnice v Brežicah.

168 3-2

Ravnateljstvo.

Edini narodni klepar v Celju

Anton Jošt

Savinska ulica št. 4

prevzema vsa v svojo stroko spadajoča dela in popravila ter se slavnemu p. n. občinstvu najviljudneje priporoča v mnogobrojna naročila. 159 7-2

Inserati v „Narodnem Dnevniku“ imajo najboljši uspeh.

Gospodična

17 let stara, ki je dovršila trg. šolo v Gradcu, zmožna slov. in nemškega jezika, strojepisja in stenografije, želi dobiti službo za kontoristinjo. — Ponudbe na upravnistvo. 178 1

Išče se

poslovodja za pekarijo.

Pekarija se da tudi v najem in sicer s prvim aprilom 1910. Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod naslovom: Ivan Habjan hotelir Šmarje pri Jelšah. 173 6-1

172 3-1

Sprejem

vzgojiteljico

k dvema dekletoma in

trgovsko učenko

And. Elsbacher, Laški trg.

V Mariboru!

Poduk v glasovirju, orgljanju, posvetnem in cerkvenem petju, teoriji, harmoniji itd. daje mlad izkušen kapelnik. Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod „Kapelnik 1910“ Narodni dom, MARIBOR.

125

Hotel „International“ v Trziču (Monfalcone)

se odda takoj v najem pod jako ugodnimi pogoji. Hotel je na novo zgrajen, ima 30 meblovanih sob, ugodna lega v bližini postaje. Promet se v Trziču velikansko razvija, tako, da je spretnemu in vestnemu hotelirju zasigurana dobra eksistenca. Znanje slovenskega, laškega in nemškega jezika je neobhodno potrebno. Ponudbe sprejema lastnik hotela: Ivan Peric, veleposestnik v Trziču (Monfalcone).

174 6-2